«فرهیختگان» از تغییرات سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای در ۱۰ استان دانشگاه آزاد گزارش می‌دهد

دانشگاه مستقل از شهریه

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

سال‌های اخیر با ابلاغ سند تحول و تعالی در دانشگاه آزاد، قواعد بودجه‌نویسی نیز در این دانشگاه تغییر کرد و توجه به درآمدهای غیرشهریه‌ای و کاهش اتکای دانشگاه به شهریه دانشجویان بیش از گذشته دنبال شد. در واقع مسئولان دانشگاه می‌خواهند درسهد درآمدپیشان فقط روی شهریه دانشجویان حساب نکنند، بلکه این سهد را با وجود منابعی متنوع‌تر کنند و رسیدن به هدف‌شان را نیز از طریق منابعی مانند طرح‌های برون‌دانشگاهی، مراکز تحقیقات، مدارس مهارتی و... دنبال می‌کنند. با یک حساب سرانگشتی می‌توان متوجه شد اتکای دانشگاه آزاد به شهریه در چند سال اخیر کاهش داشته و سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای رشد پیدا کرده، به طوری‌که پس از آغاز اجرای سند تحول و تعالی دانشگاه اتکای آن به شهریه دانشجویان ۸۲ درصد از کل درآمد دانشگاه را شامل می‌شد که این عدد در سال کاری ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به ۷۵ درصد رسید. اعدادی که نشان می‌دهد سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای رشد ۹ درصدی را تجربه کرده است. روند کاهش اتکا به شهریه دانشجویان در سال‌های ۱۴۰۲-۱۴۰۱ هم ادامه داشت و به ۷۰ درصد رسید. اما این اتکا هم برای رسیدن به ۵۲ درصد هدف‌گذاری شده بود که باید عدد دقیق محقق شده را پس از پایان بررسی‌های عملکرد بودجه‌ای استان‌ها از زبان مدیران مالی شنید. بااین‌حال مشخص است سهم شهریه در اقتصاد دانشگاه آزاد سال به سال کاهش داشته است. حساب‌وکتاب برای سید درآمدی استان‌های دانشگاه در فصل تابستان انجام می‌شود، زیرا از اواخر دهه ۹۰ سال مالی دانشگاه نیز مقارن با سال تحصیلی شد. امسال از اوایل تیرماه جلسات بودجه‌ریزی استان‌های دانشگاه آزاد آغاز و تقریبا تا پایان روزهای مرداد امسال ادامه پیدا کرد و سرانجام تکلیف بودجه تمام ۳۱ استان کشور تعیین شد. در این گزارش به عملکرد بودجه‌ای و تغییرات مالی ۱۰ استان دانشگاه آزاد پرداخته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

پیش‌بینی افزایش ۶۰ درصدی درآمدهای غیرشهریه‌ای

دانشگاه آزاد استان لرستان برای درآمد غیرشهریه‌ای امسال خود رشد ۶۰ درصدی را نسبت به سال گذشته پیش‌بینی کرده است. هرچند در سال مالی گذشته برخی از برنامه‌ریزی برای تحقق این نوع از درآمد محقق نشد اما مسئولان امسال تلاش دارند تا با فعال کردن ظرفیت‌های دانشگاه، استفاده از ظرفیت‌های اعضای هیات علمی تقیصه سال گذشته را برطرف کرده و بتوانند طبق برنامه‌ریزی بودجه‌ای امسال درآمدهای غیرشهریه‌ای خود را محقق کنند. طبق گفته محمدرضا جابر انصاری، رئیس دانشگاه آزاد استان لرستان و واحد خرم‌آباد مجموعه درآمدهای غیرشهریه‌ای این دانشگاه در سال گذشته حدود ۳۸ میلیارد تومان بوده است اما پیش‌بینی برای امسال افزایش ۶۰ درصدی درآمد غیرشهریه‌ای است. انصاری در این باره می‌گوید: «بخشی موارد تکلیفی است که تلاش داریم در این مسیر حرکت کنیم اما تحقق آن با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی استان‌ها متفاوت است، « تمام استان‌های دانشگاه آزاد درآمد غیرشهریه‌ای خود را از منابعی کسب می‌کنند. دانشگاه آزاد استان لرستان تلاش دارد تا بخشی از این درآمدرا از طریق فروش اموال و املاک محقق کند. به گفته انصاری اگر این بخش نیز وارد شود شاهد افزایش ۲۰۰ درصدی درآمد غیرشهریه‌ای در این استان خواهیم بود. در واقع پیش‌بینی مسئولان دانشگاه آزاد لرستان برای درآمدهای غیرشهریه‌ای، منهای فروش املاک بوده که در جهت بهینه‌سازی و مولدسازی املاک دانشگاه در نظر گرفته شده است. انصاری در این باره می‌گوید: «امسال بنا داریم از حدود ۸۵ میلیارد تومان از املاک راکد دانشگاه را فروخته و تبدیل به احسن کرده و سرمایه‌گذاری جدید و مولد انجام بدهیم.»

اصلی‌ترین منبع درآمد غیرشهریه‌ای در بودجه امسال دانشگاه آزاد لرستان طرح‌های سرمایه‌گذاری جدید در حوزه طرح‌های گلخانه‌ای با توجه به ظرفیت استان است. «امپوری و کلینیک دندانپزشکی واحد بروجرد از دیگر منابع است. دانشگاه آزاد لرستان در نظر دارد تا آموزش‌های کوتاه‌مدت را نیز با قراردادهای که در سطح استان با سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی منعقد شده پیگیری کرده تا بخشی از این درآمدها را نیز از این منبع دنبال کند. به عبارت بهتر بخشی از رشد درآمدها در این حوزه‌ها خواهد بود.

سهم ۲۰ درصدی غیرشهریه‌ای‌ها از کل درآمد کهگیلویه‌وبویراحمد

سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای دانشگاه آزاد استان کهگیلویه‌وبویراحمد نیز نسبت به سال مالی گذشته تغییراتی داشته است. این دانشگاه در بودجه امسال خود افزایش دوبرابری درآمدهای غیرشهریه‌ای را پیش‌بینی کرده و این در حالی است که در سال مالی گذشته شاهد تحقق ۶۵ درصدی درآمدهای غیرشهریه‌ای بوده است. البته به گفته کاوه بیش‌قدم، رئیس دانشگاه آزاد استان کهگیلویه‌وبویراحمد و واحد یاسوج، علت آن که ۱۰۰ درصد درآمدهای غیرشهریه‌ای در بودجه سال گذشته محقق نشده این بوده که واریزی‌های شهریه‌ها انجام نشده است. کاوه بیش‌قدم می‌گوید: «در سال مالی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ درصد درآمد غیرشهریه‌ای به کل درآمد مان ۹ درصد و این عدد در سال مالی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ به حدود ۳۰ درصد خواهد رسید.» با این اوصاف آن طور که به نظر می‌رسد در سال مالی پیش رو مسئولان این دانشگاه تنها ۸۰ درصد از درآمد خود را از شهریه دانشجویان تامین می‌کنند. مسئولان این دانشگاه برای کسب این درآمد غیرشهریه‌ای طرح‌هایی را در نظر دارند. به طور مثال راه‌اندازی آزمایشگاه مرکزی استانی و کسب استاندارد ایزو واخذ پروژه نفت گچساران برای درآمدهای غیرشهریه‌ای امسال پیش بینی شده است. این پروژه مربوط به شرکت‌های وابسته به گچساران است. بکی دیگر از منابع نیز درآمدهای حاصل از اجاره املاک است که کارهای حقوقی روی آن انجام گرفته و دریافتی اجاره‌ها بعضا تا چندین برابر افزایش پیدا کرده و از دست افرادی که تصرف کرده بودند خارج شده است. طرح‌های کشاورزی از دیگر منابع کسب درآمدهای غیرشهریه‌ای در دانشگاه آزاد استان کهگیلویه‌وبویراحمد است. بر همین اساس کاشت درخت صنوبر در واحد یاسوج انجام شده زیرا چوب این درخت ارزشمند بوده و نگهداری نسبت به درختان‌های دیگر آسان‌تر است. بر همین اساس قرار است در واحد یاسوج هشت هزار درخت صنوبر کاشته شود. در واحد یاسوج یک باغ گردو نیز وجود دارد که به کمک کسب درآمدها خواهد آمد. امسال قرار است با تبدیل به احسن یکی از املاک که مجوز استان را گرفته و الان در انتظار مجوز سازمان مرکزی است یک گلخانه نیز در واحد یاسوج شکل بگیرد. در واحد گچساران نیز پروژه‌های کارگاهی دنبال می‌شود و قراردادهایی مانند نفت و گاز منعقد شده که قرار است امسال به مرحله اجرا درآید.»

یک‌پنجم درآمدهای آذربایجان غربی غیرشهریه‌ای است

سهم درآمد غیرشهریه‌ای دانشگاه آزاد استان آذربایجان غربی نسبت به سال مالی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ قرار است ۶ درصد افزایش پیدا کند. در سال مالی گذشته سهم این درآمد غیرشهریه‌ای از بودجه کل استان بیش از ۱۲ درصد بود. بااین اوصاف این درآمد در بودجه امسال به ۶ درصد خواهد رسید. آن طور که محمدرضا یلاقی‌نیا، رئیس دانشگاه آزاد استان آذربایجان غربی و واحد ارومیه، به «فرهیختگان» گفته در سال مالی گذشته حدود ۶۰ درصد از درآمد مالی غیرشهریه‌ای محقق شده است. او می‌گوید: «البته ما تقریبا درآمد غیرشهریه‌ای استان را محقق کرده‌ایم اما امسال افزایش تعداد دانشجویان کپودرند، یعنی جذب دانشجو از پیش‌بینی‌ای که کرده بودیم هم بالاتر رفت. از سوی دیگر رتبه دانشگاه‌های استان مخصوصا واحد ارومیه (واحد ارومیه و واحد یک) ارتقا پیدا کرد، اتفاق جمعیتگیری داشت، بنابراین درآمد شهریه ما به لحاظ تعداد دانشجو افزایش پیدا کرد و از آنجا که در درآمد غیرشهریه‌ای سهم از کل مطرح می‌شود، تحقق درآمد غیرشهریه‌ای به چشم نیامد.» او برای توضیح سخنان خود از مثالی کمک گرفت و گفت: «به عنوان مثال قرار بود ۱۰۰ تومان درآمد غیرشهریه و ۴۰۰ تومان درآمد شهریه‌ای و درمجموع ۵۰۰ تومان درآمد داشته باشیم. با این حساب درآمد غیرشهریه‌ای ما ۲۰ درصد بود ولی چون شهریه‌ای ما از ۴۰۰ به ۵۰۰ افزایش پیدا کرد، سهم درآمد غیرشهریه‌ای کمتر به نظر رسید.» درآمدهای غیرشهریه‌ای در استان آذربایجان غربی قرار است از منابع متنوعی تامین شود. «ولیلو در این باره می‌گوید: «تصویب چند طرح در هیات امنا مصوب کردیم که به کسب درآمدمان کمک می‌کند. طرح تولید عرقچینات و تولید اساس گیاهان دارویی واحد خوی با ظرفیت ۱۵۰ هزار تن در سال مصوب شد که از این طریق به کسب درآمد کمک خواهد شد.» استان آذربایجان غربی ازجمله استان‌های کشور است که در تولید عسل رباتزه بوده و ۳۰ هزار تن عسل در سال تولید می‌کند. در میان شهرهای این استان شهر خوی بیشترین تولید عسل در کشور را به خود اختصاص داده تا جایی که ۱۲ هزار تن از ۳۰ هزار تن در این شهر تولید می‌شود. مسئولان دانشگاه این استان به این ظرفیت نیز توجه کرده‌اند و یکی از راه‌های کسب درآمد خود را در این حوزه متمرکز کرده‌اند و قرار است با راه‌اندازی مرکز تخصصی پژوهشی زنبور عسل فرآیند های زنبور و آپی‌تراپی (زنبوردرمانی و درمان بیماری‌ها با محصولات زنبور) در واحد خوی به درآمد برسند. پروش ماهی قزل آلا نیز برای واحد مهاباد در نظر گرفته شده است. طرح گلخانه توت فرنگی برای واحد مهاباد به روش هیدروپونیک و راه‌اندازی کلینیک هایی برای استان آذربایجان غربی اعم از کلینیک حقوقی و مدیریت کسب‌وکار در واحد ارومیه نیز مصوب شده تا برای دانشگاه درآمدزا باشد. آن طور که رئیس دانشگاه آزاد استان آذربایجان غربی گفته قرار است جنت مرکز تحقیقاتی جدید با رویکرد طرح‌های برون‌دانشگاهی نیز راه‌اندازی شود. ازجمله راه‌اندازی مرکز تحقیقات آسب‌شناسی، مرکز تحقیقات مواد معدنی و محیط زیست برای واحد ارومیه و مرکز تحقیقات توسعه فناوری هوش مصنوعی در حوزه علوم‌علوم و مهندسی کشاورزی آب و خاک برای شهرستان میاندوآب در نظر گرفته شده است. با این اوصاف باید گفت عمده درآمدهای غیرشهریه‌ای این استان از منابع دانش بنیانی و مراکز تحقیقاتی است. آموزش‌های مهارتی و کوتاه‌مدت از دیگر منابعی است که مسئولان این دانشگاه روی آن سرمایه‌گذاری کرده‌اند. ولیلو در این باره می‌گوید: «در حوزه آموزش‌های کوتاه‌مدت رشد چشمگیری داشتیم تا جایی که درآمدها از این محل ۲۰ برابر نسبت به سال قبل افزایش یافته است. برای سال آینده رشد دوبرابری در حوزه آموزش کوتاه‌مدت و آموزش‌های مهارتی درنظر گرفته‌ایم.» حوزه کشاورزی نیز از منابع درآمدهای غیرشهریه‌ای این استان است تا جایی که اراضی دانشگاه در خدمت این حوزه است. آزمایشگاه مرجع در شهر ماکو با حدود ۵۰ میلیارد تجهیزات از دیگر منابع است که خدمات صادرات و واردات مواد غذایی و آزمایش‌های استاندارد را انجام می‌دهد. این آزمایشگاه به دلیل وجود مرز بازرگان راه‌اندازی شده، زیرا صادرات و واردات مواد غذایی به ترکیه و اروپا از این مرز انجام می‌شود. همچنین در شهر خوی مرز رازی وجود دارد، بنابراین قرار است یک آزمایشگاه نیز در واحد خوی راه‌اندازی شود که وارد فاز درآمدزایی شود.

تامین بیش از ۲ ماه حقوق کارکنان خراسان شمالی از درآمد غیرشهریه‌ای

تغییر رویکرد دانشگاه آزاد استان خراسان شمالی در سال گذشته درخصوص بودجه، باعث افزایش درآمدهای غیرشهریه‌ای نسبت به درآمدهای شهریه‌ای شد. این افزایش درآمدها در سال گذشته حدود ۱/۷ حقوق اعضای هیات علمی و کارکنان از طریق درآمدهای غیرشهریه‌ای تامین می‌شود. به عبارت بهتر حدود دو ماه حقوق مسئولان، اعضای هیات علمی دانشگاه و کارمندان استان خراسان شمالی در سال مالی گذشته از طریق درآمدهای غیرشهریه‌ای تامین شده و پیش‌بینی می‌شود که این عدد برای سال مالی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ به ۲۲ برسد.

اصلی‌ترین منبع درآمد غیرشهریه‌ای در بودجه استان خراسان شمالی از طریق زراعت، کشاورزی، کلینیک گیاه پزشکی، خوابگاه دانشجویی، طرح‌های برون دانشگاهی و طرح‌های فناورانه تامین می‌شود. البته آن طور که غلامرضا کاظمی، رئیس دانشگاه آزاد استان خراسان شمالی به «فرهیختگان» گفته است، اقدامات جدی برای طرح اکتشاف و برداشت سرب و روی از معدن واقع در شهرستان اسفراین انجام گرفته است. او امیدوار است با توجه به تخصص اساتید مجرب، این استان بتواند سالیانه بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان درآمد غیرشهریه‌ای داشته باشد.

نکته مهم دیگر در بحث کسب درآمدهای غیرشهریه‌ای این استان که نمی‌توان از آن غافل بود کلینیک گیاه پزشکی است. از مجموع ۱۱ کلینیک درجه یک در کشور، کلینیک این واحد دانشگاهی نخستین کلینیک گیاه‌پزشکی درجه یک دانشگاهی است که در زمینه ارزیابی و نظارت بر سلامت نهال‌های تولیدی شناسنامه‌دار خدمات ارزنده‌ای به بخش کشاورزی منطقه ارائه می‌کند که به گفته کاظمی در یک سال گذشته بیش از ۳۰۰ میلیون تومان درآمد داشته است.

استفاده بهینه از پتانسیل منابع انسانی، افزایش خدمات دانشجویی در واحدها راپزیی با ادارات و ارگان‌های استان از جمله اهدافی بود که در دانشگاه آزاد اسلامی استان خراسان شمالی طی دو سال گذشته دنبال شد تا جایی که افزایش ۴۰ درصدی دانشجو در سطح استان و افزایش ۳۷ درصدی درآمد خدمات فناوری و نوآوری سال ۱۴۰۲ یعنی عددی برابر با ۸۵۰ میلیون تومان نسبت به ۱۷/۱ حقوق دنبال داشت. مسئولان این دانشگاه رقم ۱۵۰ درصدی را راه‌اندازی سرای نوآوری کشاورزی در سال ۱۴۰۳ را پیش‌بینی کرده‌اند که به گفته رئیس دانشگاه آزاد استان خراسان شمالی عددی حدود ۲/۱ میلیارد تومان خواهد بود. کاظمی می‌گوید: «از طرفی با فعالیت همکاران هیات علمی می‌توانیم شاهد رشد ۲۰ درصدی درآمدهای کشاورزی نسبت به سال گذشته و پیش‌بینی رشد ۶۸ درصدی برای سال آینده باشیم.» به گفته او افزایش ۱۸۵ درصدی درآمد طرح‌های برون دانشگاهی در سال ۱۴۰۲ (۲/۸ میلیارد تومان) نسبت به ۱۴۰۱ (۱ میلیارد تومان) و پیش‌بینی رشد ۲۶۰ درصدی (۱۱/۲ میلیارد تومان) برای سال پیش‌رو از دیگر دستاوردهای این استان است.

تغییر، توسعه و سرمایه‌گذاری ساختمان دانشکده مهارت و کارآفرینی و برگزاری دوره‌های متنوع کوتاه‌مدت و میان‌مدت باعث رشد ۵۰۰ درصدی عضوی عددی بالغ بر ۴ میلیارد ریال در مقایسه با دوار گذشته بوده که توانسته جایگاه خود را در درآمدهای غیرشهریه‌ای ارتقا دهد. یکی از اهداف این دانشگاه تثبیت سهم درآمدزایی از محل فعالیت‌های دانشکده مهارت است. برای رسیدن به این هدف تاسیس مدارس عالی مهارتی در دستور کار قرارگرفته است. در اولین گام مدرسه عالی حقوق با تکیه بر ظرفیت و پتانسیل دانشجویی و مشارکت بخش خصوصی دایر شد و قرار است به‌زودی مدرسه عالی مهارتی هوش مصنوعی راه‌اندازی شده و واحد بجنورد تبدیل به قطب این حوزه از مهارت‌آموزی در استان شود.

از دیگر فعالیت‌های استان می‌توان به اکتشاف و تلاش به عقد قرارداد معدن سرب و روی در اسفراین اشاره کرد که در صورت انجام پیش‌بینی می‌شود درآمد حداقل ۱۰۰ میلیارد تومانی را برای استان رقم خواهد زد.

افزایش درآمد غیرشهریه‌ای استان سمنان به ۲۵ درصد

درآمدهای غیرشهریه‌ای دانشگاه آزاد استان سمنان در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ (سال مالی گذشته) ۲۰ درصد از کل درآمدهای دانشگاه را به خود اختصاص داده اما در سال مالی پیش رو این درآمد افزایش پیدا کرده و امسال شاهد هستیم ۲۵ درصد از درآمد دانشگاه از این محل تامین می‌شود.

تبدیل به احسن دارایی‌ها، طرح‌های برون دانشگاهی، آموزش‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت و مدارس سما ۴ منبعی است که مسئولان استان سمنان برای کسب درآمدهای غیرشهریه‌ای روی آن حساب باز کرده‌اند. تبدیل به احسن دارایی‌های نیز اصلی‌ترین منبع درآمد خواهد بود. مسئولان دانشگاه آزاد استان سمنان قرار است با هماهنگی سازمان مرکزی دانشگاه و کمیسیون معاملات و ارگان‌های زیرمجموعه، واحد ایوانکی، دارایی‌های دانشگاه را تبدیل به احسن کنند. مهدی منصوری، رئیس دانشگاه آزاد استان سمنان در این خصوص می‌گوید: «در این دانشگاه املاکی وجود دارد که چند سال بلااستفاده مانده و خارج از سایت مرکزی قرار دارد و در صورت فروش تداخلی با املاک یکپارچه دانشگاه پیدا نمی‌کند. درصدد هستیم تا با فروش این املاک، درآمد حاصل از آن را صرف سرمایه‌گذاری برای دانشگاه کرده تا برای دانشگاه درآمد پایدار ایجاد کنیم. به عنوان مثال زمینی که قابلیت تجاری شدن را داشته باشد آن زمین را تبدیل به تجاری می‌کنیم.»

بنابراین انجام فعالیت‌های اقتصادی و تبدیل به احسن دارایی‌های دانشگاه برای ایجاد درآمد پایدار یکی از منابعی است که مسئولان این استان برای کسب درآمد غیرشهریه‌ای به آن فکر کرده‌اند. درآمد حاصل از طرح‌های دانشگاهی مانند طرح‌های برون‌دانشگاهی در قالب قراردادهایی که اساتید با سازمان‌ها و ارگان‌ها منعقد می‌کنند نیز بخشی از درآمدهای غیرشهریه‌ای را به خود اختصاص داده است. بخشی دیگر از درآمدهای غیرشهریه‌ای نیز از طریق آموزش کوتاه‌مدت و میان‌مدت تامین می‌شود که در ردیف بودجه به اسم و همچنین توجه به حل مسائل دانشگاه و استان فعالیت برای افزایش و تنوع فعالیت‌های حوزه‌های مختلف عرآموزشی و درآمدزا ضروری است.

مسئولان دانشگاه آزاد استان کردستان برای کسب درآمدهای غیرشهریه‌ای منابعی را روی کاغذ آورده‌اند تا از طریق این منابع بتوانند به اهداف خود برسند. برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت، ارتباط و استفاده از گروه‌های علمی و تبادل اساتید و دانشجو در قالب دوره‌های مهارتی و پودمانی با اقلیم کردستان عراق از جمله این منابع است. مسئولان این دانشگاه اجرا و همکاری در طرح‌های پژوهشی سایر دستگاه‌ها و سازمان‌ها در سطح استان و بهره‌مندی از امکانات و دستگاه‌های آزمایشگاهی را نیز مدنظر قرار داده‌اند. قرار است یک آزمایشگاه استاندارد در مرز باشماق مریوان نیز راه‌اندازی شود تا به کسب درآمدها فارغ از شهریه دانشجویان کمک کند. بهره‌مندی از ساختمان بلااستفاده واحد مریوان در قالب فعالیت هیات علمی و با همکاری شرکت نکتاب، توسعه فعالیت‌های کشاورزی و دامپروری، بهره‌مندی و استفاده کامل از سالن‌ها و امکانات مجتمع ورزشی دانشگاه نیز از دیگر منابعی است که مسئولان این دانشگاه برای افزایش درآمدهای خود روی آن حساب کرده‌اند. قرار است یک گلخانه پنج هزار متری در واحد شهرستان قروه با توجه تامین زیرساخت مناسب اولیه مثل آب و برق، زمین مرغوب و همچنین وجود هیات علمی مرتبط در واحد و استان نیز تاسیس شود تا منبع دیگری برای کسب درآمد باشد.

افزایش صددرصدی درآمدهای غیرشهریه‌ای کردستان در سال آینده

بودجه دانشگاه آزاد استان کردستان واقع‌نگرانه، تحولی و برنامه محور تنظیم و منطبق بر سند تحول و تعالی است تا جایی که بهبود شاخص‌های عملکردی در حوزه‌های مختلف در استان کردستان را رقم زده و رشد ۳۴ درصدی در پذیرش دانشجو را به همراه داشته است. مسئولان دانشگاه آزاد استان کردستان ضرورت توجه به درآمدهای غیرشهریه‌ای متکی به فعالیت‌های نوین و دانش‌بنیان را مد نظر قرار داده‌اند. آن طور که قباد میمنت‌آبادی، رئیس دانشگاه آزاد این استان گفته درآمدهای غیرشهریه‌ای در سال مالی آینده افزایش بیش از صد درصدی نسبت به درآمدهای غیرشهریه‌ای سال جاری را نشان می‌دهد. او معتقد است با توجه به لزوم استمرار پویایی و همچنین توجه به حل مسائل دانشگاه و استان فعالیت برای افزایش و تنوع فعالیت‌های حوزه‌های مختلف عرآموزشی و درآمدزا ضروری است.

مسئولان دانشگاه آزاد استان کردستان برای کسب درآمدهای غیرشهریه‌ای منابعی را روی کاغذ آورده‌اند تا از طریق این منابع بتوانند به اهداف خود برسند. برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت، ارتباط و استفاده از گروه‌های علمی و تبادل اساتید و دانشجو در قالب دوره‌های مهارتی و پودمانی با اقلیم کردستان عراق از جمله این منابع است. مسئولان این دانشگاه اجرا و همکاری در طرح‌های پژوهشی سایر دستگاه‌ها و سازمان‌ها در سطح استان و بهره‌مندی از امکانات و دستگاه‌های آزمایشگاهی را نیز مدنظر قرار داده‌اند. قرار است یک آزمایشگاه استاندارد در مرز باشماق مریوان نیز راه‌اندازی شود تا به کسب درآمدها فارغ از شهریه دانشجویان کمک کند. بهره‌مندی از ساختمان بلااستفاده واحد مریوان در قالب فعالیت هیات علمی و با همکاری شرکت نکتاب، توسعه فعالیت‌های کشاورزی و دامپروری، بهره‌مندی و استفاده کامل از سالن‌ها و امکانات مجتمع ورزشی دانشگاه نیز از دیگر منابعی است که مسئولان این دانشگاه برای افزایش درآمدهای خود روی آن حساب کرده‌اند. قرار است یک گلخانه پنج هزار متری در واحد شهرستان قروه با توجه تامین زیرساخت مناسب اولیه مثل آب و برق، زمین مرغوب و همچنین وجود هیات علمی مرتبط در واحد و استان نیز تاسیس شود تا منبع دیگری برای کسب درآمد باشد.

ادامه در صفحه ۵

۶ درصد به سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای هرمزگان اضافه می‌شود

مسئولان دانشگاه آزاد هرمزگان سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای را نسبت به کل بودجه در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ عددی برابر با ۲۰ درصد پیش‌بینی کردند و امیدوارند شرایطی فراهم شود که این پیش‌بینی محقق شود. با این اوصاف در سال مالی پیش رو ۲۰ درصد از درآمدهای این استان از منابع غیرشهریه‌ای و حدود ۸۰ درصد آن از شهریه دانشجویان تامین می‌شود. این درحالی است که مسئولان این دانشگاه در سال مالی گذشته سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای استان را ۱۴ درصد پیش‌بینی کرده بودند و امسال قرار است ۶ درصد به این عدد اضافه شود. در سال مالی گذشته دانشگاه آزاد استان هرمزگان توانست ۹۷ درصد از کل بودجه خود را محقق کند. به عبارت بهتر ۱۱۶ درصد از درآمدهای شهریه‌ای و ۶۰ درصد از درآمدهای غیرشهریه‌ای تحقق یافته و ۴۰ درصد آن تحقق پیدا نکرده است. اصلی‌ترین منبع درآمدهای غیرشهریه‌ای در این استان بیشتر از خدمات دانشجویی و خدمات عمومی اجتماعی است. محمد حسین رنجبر، رئیس دانشگاه آزاد استان هرمزگان در این باره می‌گوید: «بخشی از آن منابع ما از طریق خدمت دانشجویی تامین می‌شود که سهم آن از کل بودجه کل آن ۱/۷ درصد است. همچنین خدمات عمومی اجتماعی منبع دیگری است که سهم آن از مجموع درآمدها همان عددی برابر با ۲/۵ است.» مسئولان این دانشگاه چند سالی است که آموزش‌های کوتاه‌مدت در مدارس عالی مهارتی را نیز دنبال می‌کنند تا از این طریق سید درآمدهای خود را متنوع‌تر کنند. به گفته رنجبر در بودجه مالی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ درآمد ۱۰/۵ میلیارد تومانی برای آموزش‌های کوتاه‌مدت پیش‌بینی شده است. انتقال دارایی‌ها، طرح‌های برون‌دانشگاهی، مجموعه هیات عاملی و اعتبار مردمی نیز بالاترین سهم درکسب درآمدهای غیرشهریه‌ای را در این استان به خود اختصاص داده‌اند.

پیش‌بینی رشد چهاربرابری درآمدهای غیرشهریه‌ای در خراسان رضوی

دانشگاه آزاد استان خراسان رضوی برای درآمدهای غیرشهریه‌ای خود در سال مالی پیش‌رو، رشد چهار برابری نسبت به سال مالی گذشته را پیش‌بینی کرده است. مجموع بودجه این دانشگاه از سه حوزه عملکردی ۲/۴ هست بوده که شامل سه حوزه دانشگاه، بیمارستان و مجموعه مدارس سما است. در واقع افزایش بودجه نسبت به سال گذشته ۴۰ درصد است.

آن طور که محسن مرادی، رئیس دانشگاه آزاد خراسان رضوی و واحد مشهد به «فرهیختگان» گفته است، درآمد این دانشگاه از شهریه و غیر شهریه نیز حدود ۱/۸ همت بوده که از این عدد، ۲۲۰ میلیارد تومان درآمد غیرشهریه‌ای است. درواقع برای درآمد غیرشهریه‌ای دانشگاه آزاد استان خراسان رضوی نسبت به سال گذشته افزایش ۲۰۲ دهم برابری پیش‌بینی شده است. آن طور که در جلسه هیات امنای این استان گفته شده قرارا است وابستگی به شهریه در این استان ۶۰ درصد باشد. به عبارت بهتر ۳۷ درصد از بودجه این استان در سال مالی پیش رو غیرشهریه‌ای می‌شود.

منابعی که قرار است درآمد غیرشهریه‌ای استان خراسان رضوی از آن تامین شود، متفاوت است. بیمارستان‌های این استان شرایط سودآور دارند و حدود ۴۰۰ میلیارد تومان درآمد داشته‌اند. برای مدارس سما نیز ۲۱۰ میلیارد تومان درآمد غیرشهریه‌ای پیش‌بینی شده است. همچنین اتفاقی دیگری که در حوزه بودجه رخ داده توجه به آموزش‌های کوتاه‌مدت و نقش دانشگاه در این حوزه است. همکاری در سراهای نوآوری در مشهد از دیگر منابع تامین درآمدهای غیرشهریه‌ای است که به گفته مرادی چهار سرای نوآوری در این استان قرار است بخشی از درآمدهای غیرشهریه‌ای را محقق کنند. استفاده از ظرفیت دانشکده مهارت و کارآفرینی و اجرای طرح پویش طرح‌های دیگری است که مسئولان دانشگاه آزاد خراسان رضوی برای کسب درآمدهای غیرشهریه‌ای خود روی آن حساب باز کرده‌اند.

آن طور که مرادی گفته است در بودجه که نسبت به سال قبل تغییراتی جدی داشت، افزایش حقوق به میزان ۲۳ درصد در نظر گرفته شده است. البته با لحاظ کردن تعدد بازنشستگان در استان خراسان رضوی افزایش حقوق پرسنل به بالای ۳۰ درصد خواهد رسید.

پیش‌بینی رشد ۴۰ درصدی درآمدهای غیرشهریه‌ای در کرمانشاه

دانشگاه آزاد استان کرمانشاه با داشتن ۴ واحد، ۵مرکز و حدود ۱۹ هزار دانشجو، ۴۱۲ کارمند و ۴۰۹ عضو هیات علمی از واحدهای سرآمد در کل کشور شناخته می‌شود. این واحد دانشگاهی در یک بازه زمانی دانشجوی بین‌الملل و عراقی نیز داشته که بنا به دلایلی جذب دانشجویان بین‌الملل متوقف شد. کل درآمد استان کرمانشاه در سنوات گذشته، یعنی سال مالی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ حدود ۲۱۵ میلیارد تومان بوده اما این عدد در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به ۲۹۳ میلیارد تومان رسیده است. اعدادی که نشان دهنده رشد ۳۶ درصدی در درآمدهای غیرشهریه‌ای است. مسئولان این دانشگاه برای سال ۱۴۰۴-۱۴۰۳ پیش‌بینی کرده‌اند این عدد با ۴۰ درصد افزایش به ۴۱۰ میلیارد تومان برسد. آن طور که افشین غنی‌زاده، رئیس دانشگاه آزاد استان کرمانشاه به «فرهیختگان» می‌گوید: «از طرفی با فعالیت سال گذشته زیاده بوده و امسال این عدد به پنج میلیارد رسیده است. البته بخشی از درآمد و هزینه مان ثبت نشده بود ولی این زیان کاهش پیدا کرد و با پیش‌بینی که برای سال آینده صورت گرفته استان از زیان خارج و سوده خواهد بود و پیش از چهار میلیارد سود خواهیم کرد. درواقع برای این واحد استان از هشت سال زیان خارج می‌شود.» با این اوصاف می‌توان گفت با توجه به عملکرد صورت‌گرفته در این استان زیان دهی حدود ۸۰ درصد نسبت به سال قبل کم شده است و به گفته غنی‌زاده برای سال آینده نیز ۱۷۷ درصد افزایش و سودهی استان را شاهد خواهیم بود. غنی‌زاده می‌گوید: «در سال مالی ۱۴۰۴-۱۴۰۱ حدود ۱۷/۱ میلیارد تومان درآمد غیر شهریه تومان افزایش دادیم. همچنین قابل ذکر است که این واحد دیگر دانشجوی بین‌الملل ندارد و درآمدی که از برگزاری دوره زبان فارسی برای این دانشجویان کسب می‌شد را از دست دادیم. این استان شاهد ۲۵ درصد افزایش درآمد غیرشهریه بوده که در سال آینده با پیش‌بینی صورت‌گرفته درآمد غیرشهریه‌مان بیش از ۶۳ میلیارد تومان برسد که نشان دهنده پیش‌بینی رشد ۱۵۰ درصدی در این نوع درآمد است.» استان کرمانشاه به علت آن که در سنوات گذشته به دلایلی نتوانست سرمایه‌گذاری برای منابع درآمد غیرشهریه‌ای داشته باشد امسال اقدامات جدید و نوپایی را برنامه‌ریزی کرده است. عمده درآمد این استان از طریق طرح‌های برون‌دانشگاهی بوده که رشد خوبی نیز نسبت به سنوات گذشته داشته است. تمام منابع در حوزه پژوهش برای اولین بار محقق شده و این دانشگاه برای برای اولین بار توانسته به استانداردهای سازمان مرکزی دانشگاه برسد. برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت و حوزه دامپروری از دیگر منابع کسب درآمد در این استان است. برای اولین بار در استان کرمانشاه در حوزه دامپروری کشاورزی و دامداری در خارج شده است. رئیس دانشگاه آزاد کرمانشاه در این باره می‌گوید: «چون این حوزه در سال‌های گذشته تماما زیان‌ده بوده اما امسال برای اولین بار در حوزه دامپروری و در بخش گاوهای شیرده عملکرد خوبی داشتیم. همزمان نیز پیوار بندی را راه‌اندا ختیم. در سال‌های گذشته دامپروری و کشاورزی در استان باهم سنجیده می‌شد اما امسال با لطف خدا حوزه کشاورزی و دامپروری به درآمدهای غیرشهریه‌مان کمک بزرگی کرد. یک سری امکانات نیز داشتیم که به درآمدهای غیرشهریه‌مان کمک می‌کند که عبارت است از استخر دانشگاه، بیل مکانیکی، دانشکده مهارت و مدارس عالی که رشد چشمگیری داشتند و رتبه خوبی نیز کسب کردند.» مسئولان این دانشگاه تلاش کرده‌اند تا فضاهای دانشگاه نیز برای درآمدزایی کمک کنند. فضاهایی مانند پارکینگ‌ها و سالن‌ها که با اجاره آنها درآمد قابل قبولی کسب شده است. این استان سال گذشته مجوز آزمایشگاه استاندارد ۱۷۰۲۵ منابع غذایی را دریافت کرد و قرار است سال آینده آزمایشگاه پزشکی بالینی، نیروگاه خورشیدی و آز